

трансформации образовательной системы из-за использования инновационных методов обучения в рамках модели студентоцентричного обучения. Определены характерные различия традиционного и инновационного обучения, к которым относятся: новизна, объем и уровень использования идеи; масштабность и серийность внедрения в образовательный процесс ЗВО; эффективность внедрения инновационных технологий в разграничении экспериментальных испытаний и непосредственной реализации; сквозную последовательность, преемственность, этапность, академическое качество, системность образовательного процесса; влияние инноваций на стоимость обучения выпускников, эффективность трудоустройства и профессиональной компетентности для обеспечения мобильности и качества жизни.

Ключевые слова: инновация, образовательная инновация, инновационные методы обучения, профессиональная подготовка, будущие автомеханики.

SUMMARY

Ridei Natalia, Makiievskiy Oleksii. Innovative training methods in the training of future auto mechanics.

The article specifies the concept of “innovation”, in particular “educational innovation”, as a priority direction of the training methodology in the professional training of future auto mechanics. So under innovation in education we understand the process of creating, introducing and dissemination in the educational activities of new approaches, ideas, methods and techniques, technologies aimed at updating, modernization, transformation of the educational process in accordance with the requirements of time; in particular, for the higher school, formation of a systemic approach to the analysis of professional tasks in future auto mechanics, formation of strategic thinking, ability to social and professional mobility, desire for self-improvement during the active labor life, which can be achieved primarily due to the transformation of the educational system due to the use of innovative teaching methods within the framework of student-centered learning. The characteristic differences in traditional and innovative learning are outlined, which include: novelty, volume and level of use of the idea; scale and seriality of implementation in the educational process of the innovation; effectiveness of the introduction of innovative technologies in the distinction of experimental tests and immediate implementation; the impact of innovation on the cost of training graduates, employment efficiency and professional competence to ensure mobility and quality of life.

Key words: innovation, educational innovation, innovative teaching methods, training, future auto mechanics.

УДК 378.016:81'25

Ірина Савка

Львівський національний університет імені Івана Франка

ORCID ID 0000-0002-3213-0921

DOI 10.24139/2312-5993/2021.04/220-231

СТРУКТУРА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ ІНТЕГРАЦІЇ

У статті зосереджено увагу на тому, що компетентність визначає рівень виконання тієї чи іншої діяльності, а компетенція – надання повноважень особи в її виконанні.

Зазначено, що сформованість професійної компетентності є системою, між компонентами якої існують функціональні залежності. Обумовлено, що результат

сформованості професійної компетентності – це кваліфікований і компетентний фахівець, який володіє професійною якістю діяльності

Зосереджено увагу на тому, що професійна компетентність є результатом професійної підготовки та характеризує теоретичну, практичну і психологічну готовність майбутнього фахівця до реалізації професійної діяльності.

Під професійними вміннями перекладача ми розуміємо вміння психологічно і методично грамотно здійснювати свою професійну діяльність.

Ключові слова: професійна компетентність, професійна підготовка, компетенція, інтегративний підхід, компоненти, критерії, структура професійної підготовки.

Постановка проблеми та аналіз актуальних досліджень. Упродовж років різні науковці досліджували професійну компетентність у різних напрямках: визначення сутності поняття (О. Гулай, 2009); виокремлення знань, умінь і навичок, що забезпечують її формування (Л. Липська, 2016); діагностика рівнів її сформованості (Т. Лупиніс, 2011); визначення змісту означеної компетентності й зіставлення його з вимогами зарубіжних стандартів (Н. Левицька, 2013) тощо. Більшість науковців особливу увагу приділили питанням визначення компонентів професійної компетентності, від виокремлення яких безпосередньо залежить ефективність процесу її формування та діагностика рівнів сформованості.

Мета статті полягає у з'ясуванні шляхів формування професійної компетентності майбутніх перекладачів.

Методи дослідження. У дослідженні нами використані такі методи: аналіз сутності професійної підготовки й інтегративного підходу у професійній підготовці фахівців, класифікація принципів навчання, порівняння та асиміляція різних підходів до професійної підготовки, виявлення причин низького рівня професійної підготовки, узагальнення результатів дослідження.

Виклад основного матеріалу. Проаналізувавши праці багатьох дослідників, можемо зробити висновок, що термін «компетентність» остаточно не визначений у вітчизняній науці й часто використовується для позначення достатнього рівня професіоналізму фахівця, а тому категорія «професійна компетентність майбутнього перекладача» потребує більш глибокого вивчення.

Після проведеного аналізу понять «компетентність» і «компетенція», «професійна компетентність» у психолого-педагогічній літературі, можемо зробити висновок, що компетентність визначає рівень виконання тієї чи іншої діяльності, а компетенція – надання повноважень особи в її виконанні.

Сформованість професійної компетентності функціонально може охоплювати такі компоненти:

- психологічний компонент (сформована спрямованість на професійну діяльність, настанова на роботу, наявність інтересу до предмета діяльності, потреба в самоосвіті в цій галузі, розвинуте професійне мислення);

- науково-теоретичний компонент (наявність відповідного обсягу суспільно-політичних, психологічних і спеціальних знань);

- практичний компонент (наявність сформованих на відповідному рівні професійних умінь і навичок);

- психофізіологічний компонент (наявність відповідних передумов для оволодіння професійною діяльністю й визначена спеціальністю сформованість професійно значущих якостей особистості);

- фізичний компонент (стан здоров'я й фізичного розвитку відповідно до вимог професійної діяльності) тощо.

Є декілька підходів до визначення структури професійної компетентності. У структурі професійної компетентності майбутніх фахівців О. Кривонос визначив такі компоненти:

- мотиваційно-ціннісний (усвідомлення мотивів і мети діяльності);

- змістово-проєктувальний (теоретичні знання, уміння, навички, пізнавальна активність);

- когнітивно-операційний (ступінь освоєння науково-методологічними основами їх використання в професійній діяльності);

- особистісно-рефлексивний (власний стиль, здатність оцінювати власну діяльність та її результати, самоосвіта) (Кривонос, 2009, с. 131-137).

Науковець Г. Балл зазначає, що основою сформованості професійної компетентності є опора на «комплексну здібність». Він вважає, що ця здібність охоплює мотиваційну (схильність до певної діяльності) та інструментальну (інтелектуальні й емоційні механізми регуляції діяльності) сторони професійної компетентності. Дослідник приділяє велику увагу вивченню процесу професійного становлення майбутнього фахівця, організації психологічної підготовки до праці в умовах закладу освіти. Учений указує на такі прояви сформованості професійної компетентності, як позитивне ставлення до праці, певний рівень оволодіння професійними знаннями, уміннями та навичками, самостійність у розв'язанні професійних завдань, моральні риси особистості, наявність професійної спрямованості особистості (Балл, 2001, с. 99).

Отже, варто зазначити, що сформованість професійної компетентності є системою, між компонентами якої існують функціональні

залежності. Різні автори виділяють у складі сформованості професійної компетентності різні компоненти (види).

Результат сформованості професійної компетентності – це кваліфікований і компетентний фахівець, який володіє професійною якістю діяльності, яка своєю чергою «формується на основі професійної кваліфікації і компетентності в контексті певної професійної культури, існуючи в межах заданої компетенції і досягаючи вищого прояву в майстерності, як особливому способі інтеграції життя і професії» (Гулай, 2009, с. 45). При цьому кваліфікація і компетентність є показниками, що характеризують фахівця із нормативного боку його професійної діяльності.

Тобто, професійна компетенція, як результат професійної підготовки в закладі освіти, декларує досягнення визначеного кваліфікаційного рівня, що підтверджується об'єктивними оціночними процедурами: наявністю у випускників комплексу професійно важливих знань, умінь, навичок, якостей особистості, володінням професійними компетенціями, необхідними для подальшого здійснення професійної діяльності (Лупиніс, 2011, с. 60).

Отже, професійна компетентність – це інтегрована єдність знань, необхідних для успішного здійснення професійної діяльності, та досвіду, що передбачає не лише володіння необхідними практичними вміннями та техніками, а й наявністю у фахівця відповідного змісту й особливостей цієї діяльності, що великою мірою зумовлюють творчий характер майбутньої професійної діяльності. Професійна компетентність є результатом професійної підготовки та характеризує теоретичну, практичну і психологічну готовність майбутнього фахівця до реалізації професійної діяльності. Професійна компетентність є складником результату професійної підготовки, відповідна до переліку вимог, які висунуті до даної професії. Критерієм професійної компетентності є суспільне значення результатів праці фахівця, його пріоритет у тій чи іншій діяльності (Зозуля, 2012, с. 70).

Показниками емоційно-ціннісного критерію є система ціннісних орієнтацій особистості.

Показниками діяльнісного критерію виступають культура у спілкуванні; здатність досягати розуміння; здатність і готовність усунення можливого непорозуміння; уміння виявляти дипломатичність, використання можливостей для культурного діалогу (Введенский, 2003, с. 45).

На основі аналізу наукової літератури ми визначили, що «професійна компетентність перекладача» це:

- система якостей, наукових і практичних знань і вмінь перекладача, що дозволяють йому вирішувати професійні проблеми та типові професійні завдання, які виникають у професійних ситуаціях, використовуючи знання, професійний та життєвий досвід;

- готовність до професійної діяльності;

- здатність перекладача здійснювати професійну діяльність, виконувати професійні функції, вирішувати професійні завдання;

- показник ефективної професійної підготовки; рівень сформованості професійної перекладацької діяльності.

Під час визначення змісту професійної компетентності майбутнього фахівця з перекладу ми спираємося на те, що компетентність фахівця проявляється через форми професійної поведінки й діяльності. Професійну компетентність можна схарактеризувати через індивідуальну особливість перекладача, виражену через комунікативну здібність; через оволодіння новими перекладацькі методами; через успішність у виконанні професійної діяльності (Введенский, 2003, с. 41-47).

Майбутній перекладач повинен бути фахівцем у галузі теорії і практики перекладу, бездоганно володіти іноземною мовою, мати перекладацький досвід, володіти відповідною професійною компетентністю та їх професійними вміннями. Під професійними вміннями перекладача ми розуміємо вміння, психологічно і методично грамотно здійснювати свою професійну діяльність, спрямовану на формування перекладацької компетенції, що зумовлює здатність до участі в міжкультурному спілкуванні.

Професійні компетентності фахівця з перекладу визначаються виробничими функціями, типовими завданнями діяльності:

- організаційно-адміністративна: здатність аналізувати процес ухвалення рішень з різних питань як об'єкту управління; особливості ведення та перекладу ділових паперів;

- функціональна: перекладач є особливою формою каналу передачі інформації в системі соціальних комунікацій;

- готовність до кооперації з колегами і роботи в колективі; працюючи в колективі, зрозуміти специфіку спілкування перекладача з клієнтом;

- посередницька: готовність вести діалог, листування, переговори іноземною мовою в межах рівня поставлених завдань тощо; застосування правил дипломатичного етикету.

Формування професійної компетентності в перекладацькій діяльності (системи теоретичних знань зі спеціальності, вироблення практичних умінь і навичок) відбувається в межах фахової підготовки майбутнього перекладача. Її зміст визначається навчальними дисциплінами фахового спрямування та дисциплінами з методик викладання фахових дисциплін, фахових та інтегрованих навчальних курсів, що викладаються протягом усього терміну підготовки фахівців (Огарёв, 1995, с. 170).

Серед компонентів професійної компетентності майбутнього перекладача нами визначено такі: когнітивно-інтегративний, мотиваційно-орієнтаційний, професійно-комунікативний.

Когнітивно-інтегративний компонент сформованості професійної компетенції майбутніх фахівців із перекладу має дві складові. Когнітивна складова спрямовує підготовку фахівців із перекладу на оволодіння системою необхідних для здійснення професійної діяльності теоретичних і практичних знань, а також формування в них професійно значущих понять, уявлень, якостей. Цей компонент забезпечує спроможність фахівців із перекладу ефективно діяти у професійній діяльності.

Інтегративна складова зумовлена наближеністю фахівців із перекладу до інших фахівців у галузі знань «Гуманітарні науки» (стилістика, лексикологія, психологія та лінгвокраїнознавство). Разом із тим, підготовку фахівців із перекладу неможливо забезпечити простим збільшенням кількості дисциплін до плану підготовки фахівців за напрямом «Філологія. Переклад включно». На нашу думку, неможливо бути затребуваним фахівцем із перекладу без базових знань у тій чи іншій сфері. Такі знання відрізняють фахівця з перекладу від фахівців інших напрямів підготовки «Філологія. Переклад включно». До таких належать не лише загальнотеоретичні аспекти (ключові поняття певної науки тощо), але й низка галузевих знань. Спільним є сам стиль мислення, що напрацьовується під час засвоєння цих знань. Відмінність фахівця з перекладу полягає не стільки в обсязі знань у певній сфері, скільки в їхньому змісті й спрямованості. Особливості підготовки фахівців з перекладу та робочого середовища вимагають від фахівця з перекладу інтегративної професійної підготовки: по-перше, володіння професійними знаннями та вміннями, що необхідні для здійснення адекватного перекладу. Тобто певного рівня іншомовної підготовки; по-друге, базових професійних знань у тій чи іншій сферах.

Мотиваційна складова стимулює й закріплює стійке позитивне ставлення майбутніх фахівців з перекладу до професійної діяльності; передбачає формування особистісної мотиваційної налаштованості на таку

діяльність, у якій відображаються потреби, інтереси, бажання вдосконалювати свої знання та вміння, прагнути до самореалізації та самовдосконалення (Тимощук, 2013, с.196). Фахівець із перекладу повинен володіти знаннями з перекладу настільки, щоб бути здатним повною мірою застосовувати його в будь-яких ситуаціях.

Вимоги до сучасного фахівця передбачають його високу продуктивність, гнучкість, здатність адаптуватися до швидких змін умов функціонування галузі. Зокрема, майбутній фахівець із перекладу має володіти необхідним багажем актуальних наукових і прикладних знань, спеціальних умінь і навичок, керуватися у своїй професійній поведінці гуманістичними цінностями, постійно прагнути до творчого пошуку й саморозвитку тощо. Ми врахували такі психологічні аспекти: опора на принцип єдності свідомості та діяльності; опора на інтегровані асоціації, які є найскладнішими різновидами зв'язків психологічних процесів, що забезпечують повноту та цілісність знань; інтегративний підхід для вироблення професійного мислення; розвиток мотиваційного аспекту професійної діяльності на основі інтеграції різноманітних моральних та матеріальних чинників; розвиток прогностичних аспектів мислення, зокрема на базі міждисциплінарних асоціацій.

Професійно-комунікативний компонент готовності майбутніх перекладачів до професійної діяльності є проявом двох складових – професійної і комунікативної.

Професійна складова забезпечує володіння майбутніми перекладачами методами та прийомами професійної діяльності, необхідними для досягнення її проміжних і кінцевих цілей. Найважливіша роль відводиться саме професійному компоненту, оскільки він забезпечує оволодіння вміннями та навичками здійснення професійної діяльності.

Критерій характеризується як засіб, за допомогою якого вимірюються або обираються альтернативи.

Критерії є достатніми для оцінки сформованості готовності майбутніх перекладачів до професійної діяльності, оскільки дають можливість охарактеризувати професійну компетенцію майбутніх фахівців-перекладачів на основі інтегративного підходу (Олиферчук, 2011, с. 74).

Серед критеріїв оцінки рівня професійної компетентності нами визначено такі:

- мовно-культурний;
- особистісно-мотиваційний;
- комунікативно-діяльнісний.

Цими критеріями ми оперуємо під час планування, організації занять (лекцій, семінарів, лабораторно-практичних і практичних занять, колоквиумів, індивідуальних занять), а також у процесі спостережень, бесід, анкетувань, під час аналізу результатів діагностування.

Показником є конкретний вимірник критерію; він робить його доступним для спостереження й вимірювання. Разом із тим, один і той самий критерій може мати декілька показників. Вимірювання і облік критеріїв здійснюються вибором вимірювальної шкали для кожного показника.

Ми визначили такі показники критеріїв сформованості компонентів професійної компетенції майбутніх фахівців з перекладу:

Компоненти	Критерії	Показники
Когнітивно-інтегративний	Комунікативно-діяльнісний	<ul style="list-style-type: none"> - оволодіння системою необхідних для здійснення професійної діяльності; - формування професійно значущих понять, уявлень, якостей; - мовно-культурна грамотність; - знання про міжкультурну взаємодію; - професійна компетентність; - інтеграція професійних знань; - сформованість професійних уявлень; - розвиненість професійних якостей
Мотиваційно-орієнтаційний	Особистісно-мотиваційний	<ul style="list-style-type: none"> - ставлення майбутніх перекладачів до професійної діяльності; - потреби професійної діяльності; - інтереси професійної діяльності; - мотиви професійної діяльності; - рівень усвідомленості професійного вибору; - бажання вдосконалювати свої знання та вміння; - прагнення до самореалізації та самовдосконалення
Професійно-комунікативний	Мовно-культурний	<ul style="list-style-type: none"> - комунікативні вміння; - поведінкова гнучкість; - уміння застосовувати фахові знання в умовах іномовної професійної комунікації; - володіння методами та прийомами професійної діяльності; - спроможність оцінювати та вирішувати професійні ситуації; - професійна поведінка; - сформованість професійних навичок і вмінь; - використання професійних знань, умінь і навичок у ситуативній діяльності;

		<ul style="list-style-type: none"> - правильно використовувати країнознавчі мовні одиниці в мовленні; - будувати мовленеві структури іноземною мовою залежно від функціональних чинників спілкування, а також термінологічно коректно та літературно правильно перекладати іншомовну спеціальну літературу рідною мовою
--	--	---

На основі обраних критеріїв та показників нами було визначено чотири рівні розвитку професійної компетентності за сукупністю критеріїв та показників:

- низький,
- середній,
- достатній,
- високий.

Рівні диференціюються за рівнем сукупності показників:

- високий – характеризується тим, що всі критерії і показники готовності майбутніх перекладачів до професійної діяльності проявляються яскраво;

- достатній – частина критеріїв і показників готовності майбутніх перекладачів до професійної діяльності проявляються на високому рівні;

- середній – більша частина критеріїв та показників проявляється на достатньому рівні;

- низький – характеризується досить слабким проявленням критеріїв та показників готовності майбутніх перекладачів до професійної діяльності.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Таким чином, можна стверджувати, що згадані структурні компоненти категорії «професійна компетентність», запропоновані дослідниками, не є вичерпними. Тому ми можемо стверджувати, що така структура є динамічним явищем, оскільки розвиток ринку праці, освітнього простору та суспільства вносять свої корективи у професійну компетентність. Особливості підготовки майбутніх перекладачів обумовлені компонентами їхньої професійної компетенції. Формування професійної компетенції майбутнього перекладача полягає в умінні аргументувати свій вибір і критично ставитися до своїх дій.

Професійна компетентність перекладача залежать від стану розвитку психологічної, педагогічної та філологічної наук, антропології та культурології, філософії освіти, а також соціального розвитку суспільства.

ЛІТЕРАТУРА

- Балл, Г. О. (2001). *Психологія праці та професійної підготовки*. Хмельниц.: «Універ» (Ball, G. O. (2001). *Psychology of work and professional training*. Khmelnytsky: "Univer").
- Введенский В. Н. (2003). Измерение и оценка качества повышения квалификации учителей в системе дополнительного педагогического образования. *Стандарты и мониторинг*, 4, 41-47 (Vvedenskii, V. N. (2003). Measuring and assessing the quality of in-service teacher training in the system of additional pedagogical education. *Standards and Monitoring*, 4, 41-47).
- Гулай, О. І. (2009). Компетентнісний підхід як основа нової парадигми освіти. *Педагогічні науки*, 4, 45 (Hulai, O. I. (2009). Competence approach as the basis of a new paradigm of education. *Pedagogical sciences*, 4, 45).
- Зозуля, І. Є. (2012). *Полікультурне виховання іноземних студентів вищих технічних навчальних закладів* (автореф. дис. ... канд. пед. наук). Вінниця (Zozulia, I. E. (2012). *Multicultural education of foreign students of higher technical educational institutions* (PhD thesis abstract). Vinnytsia).
- Колодій, І. А. (2009). Аспекти формування інтегральної професійної компетентності у майбутніх перекладачів авіаційної галузі. *Вісник післядипломної освіти*, 11, 1, 112-118 (Kolodii, I. A. (2009). Aspects of formation of integrated professional competence in future translators of the aviation industry. *Bulletin of postgraduate education*, 11, 1, 112-118). Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vpo_2009_11%281%29__16.
- Кривонос, О. М. (2009). Інформаційно-комунікаційні компетентності майбутніх вчителів інформатики, III, 15, 131-137 (Kryvonos, O. M. (2009). *Information and communication competencies of future computer science teachers*, III, 15, 131-137).
- Левицька, Н. В. (2013). Структура і зміст освітніх програм професійної підготовки перекладачів в університетах Німеччини, 29, 81-84 (Levytska, N. V. (2013). *The structure and content of educational programs for the training of translators in German universities*, 29, 81-84. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2013_29_25).
- Липська, Л. (2016). Формування професійної компетентності майбутніх кваліфікованих робітників у системі професійно-технічної освіти з використанням інформаційно-освітнього середовища. *Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України*, 12, 90-96 (Lypska, L. (2016). Formation of professional competence of future skilled workers in the system of vocational education with the use of information and educational environment. *Scientific Bulletin of the Institute of Vocational Education of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine*, 12, 90-96. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvipto_2016_12_12).
- Лупиніс, Т. Б. (2011). Рівні, критерії та показники сформованості інформаційної компетентності магістрантів соціальної роботи (Lupinis, T. B. (2011). *Levels, criteria and indicators of formation of information competence of masters of social work*).
- Огарёв, Е. И. (1995). *Компетентность образования: социальный*. СПб.: Изд-во РАОИОВ (Ogarev, E. I. (1995). *Competence of education: social*. СПб.: RAOIOV Publishing House).
- Олиферчук, О. Г. (2011). К вопросу анализа профессиональной готовности повара. *Ученые записки Крымского инженерно-педагогического университета*, 32, 73-77 (Oliferchuk, O. G. (2011). To the question of the analysis of professional readiness of the cook. *Scientific notes of the Crimean engineering and pedagogical university*, 32, 73-77).

Тимошук, Н. М. (2013). Формування професійних якостей майбутніх юристів у процесі вивчення іноземних. *ВНАУ*, 2, 190-196. (Timoshchuk, N. M. (2013). Formation of professional qualities of future lawyers in the process of studying foreign ones. *VNAU*, 2, 190-196)

Юрко, О. (2013). *Інтенсифікація спеціалізованої фахової підготовки студентів магістратури засобами спецкурсу* (Yurko, O. (2013). *Intensification of specialized professional training of master's students by means of a special course*. Chernivtsi).

РЕЗЮМЕ

Савка Ирина. Структура подготовки будущих переводчиков в вузе на основе интеграции.

В статье сосредоточено внимание на том, что компетентность определяет уровень выполнения той или иной деятельности, а компетенция – предоставление полномочий лица в ее исполнении.

Отмечено, что сформированность профессиональной компетентности является системой, между компонентами которой существуют функциональные зависимости. Оговорено, что результат сформированности профессиональной компетентности – это квалифицированный и компетентный специалист, обладающий профессиональным качеством деятельности.

Сосредоточено внимание на том, что профессиональная компетентность является результатом профессиональной подготовки и характеризует теоретическую, практическую и психологическую готовность будущего специалиста к реализации профессиональной деятельности.

Под профессиональными умениями переводчика мы понимаем умения психологически и методически грамотно осуществлять свою профессиональную деятельность.

Ключевые слова: профессиональная компетентность, профессиональная подготовка, компетенция, интегративный подход, компоненты, критерии, структура профессиональной подготовки.

SUMMARY

Savka Iryna. The structure of future translators' training in higher schools on the basis of integration.

The article focuses on the fact that competence determines the level of performance of a particular activity, and competency – the granting of authority to a person in its performance.

It is noted that formation of professional competence is a system of the components which are functionally related. It is stipulated that the result of the formation of professional competence is a qualified and competent specialist with professional quality of activity.

It is focused on the fact that professional competence is the result of professional training and characterizes the theoretical, practical and psychological readiness of the future specialist to carry out professional activities.

Requirements for a modern specialist include his high productivity, flexibility, ability to adapt to rapid changes in the conditions of the industry.

The professional skills of a translator are considered as the ability to psychologically and methodologically competently carry out their professional activities aimed at the formation of translation competence, which determines the ability to participate in intercultural communication.

The professional competence of a translator depends on the state of development of psychological, pedagogical and philological sciences, anthropology and culturology, philosophy of education, as well as social development of society.

The criteria for assessing the level of professional competence are defined as following: linguistic and cultural; personal and motivational; communicative-activity.

The following components of readiness of future translators for professional readiness are determined: cognitive-integrative, motivational-orientational and professional-communicative. Levels of professional development are determined by a set of criteria and indicators: low, medium, sufficient, high.

The formation of professional competence of the future translator is the ability to justify their choice and be critical of their actions.

The professional competence of a translator depends on the state of development of psychological, pedagogical and philological sciences, as well as the social development of society.

Key words: *professional competence, professional training, competence, integrative approach, components, criteria, structure of professional training.*

УДК 378.147:81-051]:[005.336.2:316.773.4

Олена Семеног

Сумський державний педагогічний університет імені А. С.Макаренка

ORCID ID 0000-0002-8697-8602

Олена Кульбабська

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

ORCID ID 0000-0002-1858-9269

DOI 10.24139/2312-5993/2021.04/231-247

ФОРМУВАННЯ М'ЯКИХ НАВИЧОК СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ У МІЖРЕГІОНАЛЬНОМУ ПРОЄКТІ З ІНФОМЕДІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ

У статті з'ясовано деякі аспекти концепту «м'які навички», висвітлено поточні результати виконання міжрегіонального проекту «Інфомедійна грамотність студентів-філологів», що його ініціював освітньо-дослідницький центр «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬський кампус» кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А. С.Макаренка за участі кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Зроблено висновок, що проєкт дає змогу оптимізувати процес розвитку м'яких навичок філологів, зокрема формувати інфомедійну грамотність майбутніх учителів української мови і літератури в умовах запровадження змішаного навчання на засадах комунікативної взаємодії.

Ключові слова: *міжрегіональний проєкт, м'які навички, студент-філолог, майбутній учитель української мови і літератури, інфомедійна грамотність, критичне мислення, освітньо-дослідницький центр «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬський кампус», заклад вищої освіти, Сумський державний педагогічний університет імені А. С.Макаренка, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича.*

Постановка проблеми. Концепт м'які/гнучкі навички (з англ. soft skills) як «один із нових треків динамічно мінливого світу» (Бацунов та ін., 2018, с. 198) усе більшою мірою знаходить відображення в нормативних освітніх документах та наукових дослідженнях. Загалом ідеться про комплекс неспеціалізованих, надпрофесійних навичок, які забезпечують успішну участь людини в робочому процесі, високу продуктивність і, на відміну від спеціалізованих навичок, є наскрізними, не пов'язаними з